

ČEČENSKO

Problémové oblasti světa

Obecné informace:

Obr. 1: Ramzan Kadyrov

Zdroj: <http://www.yuga.ru/>

- republika Ruské federace (Mapa 1), hl. město Grozny
- prezident: Ramzan Kadyrov (Obr. 1)
- cca 1,1 mil. obyvatel
- etnicky téměř homogenní (v oblasti výjimečné)
- převažující náboženství - islám

Stručná historie:

- území ovládnuto Rusy v 2. pol. 19. st.
- od 20. let 20. století období sovětizace – odpor Horalů
- účast v protisovětských (teroristických) hnutí proti Sovětům a obvinění z kolaborace s Němci znamenalo pro Čečensko v r. 1944 zrušení územní samosprávy

Mapa 1: Oblast Kavkazska

Zdroj: <http://www.flashpoints.info/>

- a stalinské deportace do Střední Asie – Čečenci vnímáno jako největší tragédie v historii národa
- v r. 1956 – zrušení kolektivní viny (Nikitou Chrusčovem), obnovení národních útvarů a návrat Čečenců do vlasti
- souvislé více než 30leté období stabilního mírového života (politika plošné sovětizace a rusifikace) – znovuzrození Čečenců

Průběh rusko – čečenského konfliktu

Záminkou pro útok ruských sil byla kritická situace v zemi a únosy prováděné skupinami Čečenců. Přes počáteční neúspěchy na straně Rusů bylo obsazeno hlavní město Grozny. Následná partyzánská válka znamenala značné ztráty na obou stranách. V posledním roce války byl zabit Džochar Dudajev (symbol národa – vyhlásil nezávislost) a po znovudobytí Grozny Čečenci byla podepsána mírová dohoda vedoucí k obnovení statusu quo.

V meziválečném období se nově zvolenému prezidentovi Aslanu Maschadovi (Ruskem neuznán) nepodařilo zavést pořádek a zemi ovládl chaos. Po válce zůstala v zemi zničená infrastruktura, mezi mladými lidmi byla téměř absolutní nezaměstnanost a některá území byla pod správou kmenových vůdců. Časté byly únosy cizinců a následné požadování výkupného, ze kterých se vzájemně obviňovaly obě dříve válčící strany (čečenští extrémisté X agenti FSB).

Bombové útoky v ruských městech a vstup Šamila Basajeva (viceprezident a velitel ozbrojených složek) do sousedního Dagestánu byl pro ruské síly záminkou ke vstupu do Čečenska. I přes značně vyšší připravenost Rusů na válku se Čečencům dařilo úspěšně provádět partyzánské akce. Čečenští obyvatelé zklamáni z meziválečného vývoje, ale již oproti prvnímu konfliktu místy podporovali Rusy. V průběhu konfliktu i nadále pokračovaly teroristické akce v ruských městech. Po čtyřech letech od začátku konfliktu byl zvolen nový prezident Achmad Kadyrov (v průběhu konfliktu přešel na ruskou stranu), kterého po atentátu vystřídal ve funkci jeho syn Ramzan Kadyrov vládnoucí dodnes.

1994 začátek 1. války v Čečensku   1996 konec 1. války v Čečensku   1999 začátek 2. války v Čečensku   2009 faktický konec 2. války v Čečensku

Současný stav:

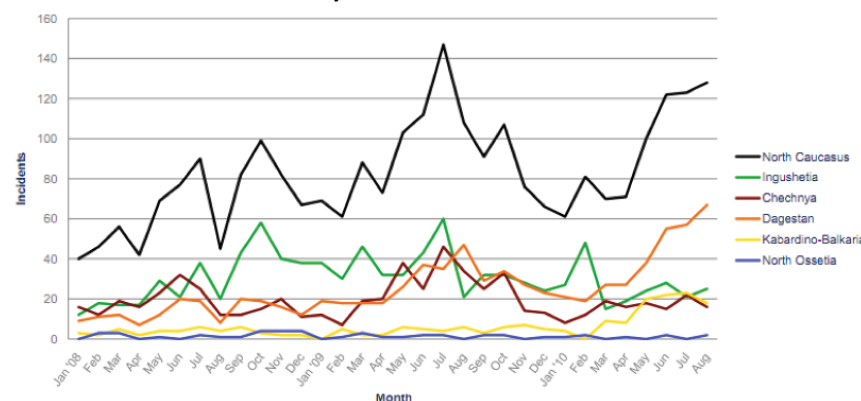
- „Čečenský zázrak“ (národní plán na obnovu země se víceméně podařilo splnit, Obr. 2)
- porušování lidských práv na obou stranách konfliktu (v období konfliktů vznik tzv. filtračních táborů – přirovnávány ke koncentračním táborům)
- r. 2009 – Evropský soud pro lidská práva rozhodl, že ruské síly porušily a porušují lidská práva (zmizení, mučení, špatné zacházení s domnělymi teroristy)
- nadměrná administrativní zátěž/omezování činnosti mezinárodních organizací v oblasti lidských práv
- jeden z nejvíce represivních režimů na světě (kritika poměrů označována za „nevlastenectví“)
- vražda Natalie Estěmirovové z ruské organizace na ochranu lidských práv Memorial a další případy
- počet násilných incidentů v Čečensku neroste, ale v sousedních republikách vzrostl (zejména Dagestán, Graf 1)

Obr. 2: Proměna hlavního města Grozny

Zdroj: <http://www.czech.ruvr.ru>, <http://www.democraticunderground.com/>

Graf 1: Počet násilných incidentů v Severním Kavkaze

Zdroj: <http://csis.org>

Zdroje: MOORE, C. (2011): Contemporary Violence: Postmodern War in Kosovo and Chechnya. Manchester University Press, 192 s.

LUNZE, K. (2009): Health and human rights: no miracle in postconflict Chechnya. The Lancet, č. 374, 9704, s. 1809–1810.

SOULEIMANOV, E. (2011): Konflikt v Čečensku. Minulost, současnost, perspektivy. Sociologické nakladatelství v Praze, 418 s.

TOMEŠ J., FESTA D., NOVOTNÝ J. a kol. (2007): Konflikt světů a svět konfliktů. Nakladatelství P3K v Praze, 349 s.

Human rights watch (2012): Russia: Protect Human Rights Defenders in Chechnya. Dostupné z: <http://www.hrw.org/news/2012/06/07/russia-protect-human-rights-defenders-chechnya>

Center for strategic & international studies (2011): The North Caucasus. Dostupné z: http://csis.org/files/publication/110321_Kuchins_NorthCaucasus_WEB.pdf